

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 224/03-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. novembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. M., bytom V., t. č. vo výkone väzby v ÚVV B. B., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., B., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie na slobodu, postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici pri vybavovaní jeho žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa a policajného orgánu, ako aj porušenia jeho základného práva vyjadriť sa ku vykonávaným dôkazom postupom Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Banská Bystrica a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Ing. P. M. v časti namietajúcej porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

2. Sťažnosť Ing. P. M. v časti namietajúcej porušenie svojho základného práva vyjadriť sa ku vykonávaným dôkazom postupom Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Banská Bystrica **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 24. septembra 2003 doručené podanie Ing. P. M. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom V., t. č. vo výkone väzby v ÚVV B. B., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., B., označené ako „Ústavná sťažnosť na porušenie základných práv a slobôd fyzickej osoby v trestnom konaní... práv obvineného - čl. 17 ods. 2 Ústavy SR“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ je od 1. apríla 2003 vo väzbe z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku a pred ústavným súdom namieta porušenie označených základných práv orgánmi činnými v trestnom konaní, a to Krajským úradom justičnej polície Policajného zboru Banská Bystrica, Krajskou prokuratúrou v Banskej Bystrici, ako aj Okresným súdom v Banskej Bystrici. V konkrétnostiach sťažovateľ uviedol, že k ich porušeniu malo dôjsť jednak tým, že „*Dňa 27. 6. 2003 som podal cestou obhajcu žiadosť o prepustenie z väzby, o ktorej nebolo doteraz rozhodnuté*“ (Okresný súd Banská Bystrica). Aj voči Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici sťažovateľ namietal:

„Cestou svojho obhajcu som podal 24. 8. 2003 dozorovému prokurátorovi Krajskej prokuratúry Banská Bystrica k č. k. Kv 99/01 žiadosť o preskúmanie postupu orgánov činných v trestnom konaní, na ktorú som nedostal dodnes odpoveď.“

Napokon pokiaľ ide o porušenie jeho základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, ku ktorému malo dôjsť postupom Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Banská Bystrica, sťažovateľ uviedol:

„V súvislosti s trestným stíhaním mojej osoby mi bolo orgánmi činnými v trestnom konaní oznámené, že moju vinu zo spáchaných trestných činov usvedčujú dôkazy - listinné (falšované účtovné doklady citované v uzneseniach) ako aj výsluchy osôb. Boli realizované výsluchy mojej osoby - policajnými orgánmi v dvoch prípadoch a sudcom v súvislosti s rozhodovaním o väzbe v jednom prípade. Pri mojich výsluchoch napriek mojim žiadostiam mi neboli predložené žiadne usvedčujúce dôkazy, ku ktorým by som mal možnosť vyjadriť

sa. Ide o zmluvy, faktúry, účtovné a daňové doklady, splnomocnenia a pod. citované v horeuvedenom uznesení. ...

Domnievam sa, že mi orgány činné v trestnom konaní neumožnili vyjadriť sa k dôkazom, ktoré odôvodňujú skutočnosti kladené mi za vinu. Mám za to, že v zmysle citovaného ustanovenia boli tak povinné vykonať po prvom mojom poučení o tomto práve pri realizácii môjho prvého výsluchu. Ak takéto dôkazy skutočne jestvujú a ide o listinné dôkazy a výsluchy osôb, domnievam sa, že s ohľadom na ich povahu nič nebráni orgánom činným v trestnom konaní mi toto právo neupierať.

Nachádzam sa vo väzbe už pol roka, cítim sa byť nevinným a nedokážem si vysvetliť na základe akých dôkazov som trestne stíhaný a navyše väzobne.“

Na základe uvedeného sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd v jeho veci nálezom rozhodol takto:

„Postupom Krajského úradu justičnej polície PZ SR Banská Bystrica vo vyšetrowaní trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. KUV 94/OVEK 2001 boli porušené základné práva sťažovateľa, že nikoho nemožno stíhať inak ako spôsobom, ktorý ustanoví zákon, upravené v čl. 17/2 Ústavy SR.

Postupom Okresného súdu Banská Bystrica, ktorý nerozhodol neodkladne o žiadosti sťažovateľa zo dňa 24. 8. 2003 o prepustenie z väzby, boli porušené základné práva sťažovateľa, že nikoho nemožno stíhať inak ako spôsobom, ktorý ustanoví zákon, upravené v čl. 17/2 Ústavy SR.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Banská Bystrica, aby rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby podanej 24. 8. 2003.

Ústavný súd prikazuje Krajskému úradu justičnej polície PZ SR Banská Bystrica, aby umožnil sťažovateľovi vyjadriť sa k dôkazom o skutočnostiach, ktoré sa mu kladú za vinu v jeho trestnej veci vedenej pod sp. zn. KUV 94/OVEK 2001.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie

svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Berúc do úvahy uvedené kritériá ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa a po jej predbežnom prerokovaní ju bol nútený odmietnuť sčasti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti a sčasti pre nedostatok svojej právomoci.

Opieral sa pritom o vyžiadané stanoviská Okresného súdu v Banskej Bystrici z 22. októbra 2003 (Spr 1894/03) a Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici z 28. októbra 2003 (Kv 99/01).

1. Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy predovšetkým v dôsledku toho, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 27. júna 2003 Okresný súd v Banskej Bystrici doteraz nerozhodol. Ústavný súd bol v tejto časti sťažnosti nútený spresňovať údaje uvádzané sťažovateľom, keďže tento na jednej strane tvrdil, že žiadosť o prepustenie na slobodu podal 27. júna 2003, ale v petite sťažnosti uvádzal, že Okresný súd v Banskej Bystrici nerozhodol neodkladne o jeho žiadosti o prepustenie na slobodu z 24. augusta 2003. Z vyjadrenia Okresného súdu v Banskej Bystrici vyplynulo, že

„... žiadosť obvineného Ing. P. M. z 27. 6. 2003 o prepustenie na slobodu nebola súdu predložená na rozhodnutie“.

Pokiaľ ide o žiadosť sťažovateľa z 24. augusta 2003, z vyjadrenia Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici vyplynulo, že išlo o „žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa podľa § 167 Tr. por.“. Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že Okresný súd v Banskej Bystrici, ktorý mal porušiť základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, jeho žiadosť o prepustenie na slobodu vôbec nedostal, bolo ju v tejto časti potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy aj postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, keďže „... som podal 24. 8. 2003 dozorovému prokurátorovi Krajskej prokuratúry Banská Bystrica k č. k. Kv 99/01 žiadosť o preskúmanie postupu orgánov činných v trestnom konaní, na ktorú som nedostal dodnes odpoveď“. Z vyžiadaného stanoviska Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ako aj z pripojenej kópie vybavenia jeho žiadosti) ale vyplynulo, že táto jeho žiadosť z 24. augusta 2003 vybavila v zmysle § 167 Trestného poriadku už 14. októbra 2003. Keďže sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, ktorá podľa jeho tvrdenia nevybavila jeho žiadosť o preskúmanie postupu policajného orgánu a vyšetrovateľa, a keďže ústavný súd zistil, že tomu tak nie je, bolo potrebné jeho sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. Sťažovateľ napokon namietal porušenie svojho základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom v prípravnom trestnom konaní postupom Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Banská Bystrica, keďže „mi orgány činné v trestnom konaní neumožnili vyjadriť sa k dôkazom, ktoré odôvodňujú skutočnosti kladené mi za vinu“. Ústavný súd v tejto časti odmietol jeho sťažnosť pre nedostatok právomoci, keďže ochrany svojich základných práv sa obvinený môže domáhať v jednotlivých štádiách trestného konania a použitím takých právnych prostriedkov nápravy, ktoré sú mu dostupné a možno ich považovať za účinné právne prostriedky vylučujúce právomoc ústavného súdu

podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Okrem nazerania do spisu (§ 65 Trestného poriadku) je možné namietať porušenie základných práv obvineného pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu (§ 166 Trestného poriadku), upozornením na ich porušovanie pri predbežnom prejednaní obžaloby (§ 186 písm. e) Trestného poriadku), v rámci hlavného pojednávania (§ 196 a nasl. Trestného poriadku) a napokon aj v odvolacom konaní (§ 245 Trestného poriadku). Sťažovateľ však žiaden z týchto prostriedkov nevyužil.

Keďže ochranu označenému základnému právu sťažovateľa poskytujú všeobecné súdy v trestnom konaní, a nie ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, bolo ju potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2003